

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

GENEL KURUL SONRASI ESNAF TEŞKİLATI VE YARINLAR

18 Mayıs tarihinde gerçekleştirdiğimiz Genel Kurul sonucunda Birliğimizin yeni yönetimi değerli delegelerimizin çok büyük bir çoğunluğunun desteği ile seçilmiştir. Soma'da yaşanan maden faciası nedeniyle organizasyonunun içeriğini olabileceğinden daha sınırlı tuttuğumuz bu Genel Kurula yoğun katılım gösteren delegelerimize öncelikle teşekkür etmek istiyoruz. Ayrıca katılımlarıyla bizleri onurlandıran başta Onursal Başkanımız Mehmet Ali Susam, milletvekillerimiz, Büyükşehir Belediye Başkanımız ve İlçe Belediye Başkanlarımıza da teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bu Genel Kurul sonrasında Birliğimizin yeni Yönetimi esnaf ve sanatkar kardeşlerimize dört yıl hizmet vermek için görevlendirilmiştir. Kendileri de birer esnaf olmaları nedeniyle Yönetim, Denetim ve Disiplin Kurulu üyelerimiz esnaf kardeşlerimizin oldukça zorlu koşullarda varlığını sürdürmeye çalıştığının bilincindedir. Dolayısıyla aldıkları sorumluluğun büyüklüğünü gayet iyi bilmekte, dört yıllığına emanet aldıkları makamların hakkını vermek için bir ekip olarak gereken heyecan ve azmi taşımaktadırlar.

Bilindiği gibi ülkemiz oldukça zorlu bir süreçten geçmektedir. Bu zorluklar, sadece ekonomik ve hukuki boyutta değil siyasi ve sosyal boyutta da varlığını çok net bir şekilde hissettirmektedir. Söz konusu zorlukların gerisinde ise hem içsel hem de dışsal dinamiklerin bulunduğu görülmektedir. İçsel dinamiklere bakıldığında; sıcak para girişine dayalı ekonomik büyüme modelinin sürdürülebilirliğinin kalmaması, hukuk sistemindeki aksaklıkların adaletin sağlanması konusunda halka yarattığı kaygılar, sosyal boyutta derinleşen farklılık algıları, siyasi boyutta ise Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin getirdiği belirsizliklerin ön plana çıktığı ifade edilebilir. Dışsal dinamikler olarak ise Suriye ve Irak'taki olumsuz gelişmeler, petrol fiyatlarının artış trendine girmesi, ABD merkez bankasının likiditeyi kısma yönündeki adımları, AB merkez bankasının faizlerini negatife çekmesi ve bunların toplamda küresel düzeyde ekonomik gelişmeleri olumsuz etkilemesi sayılabilir.

Kısaca ifade etmek gerekirse küresel ve ulusal konjonktür oldukça zorlu niteliklere sahiptir. Bu durumun mikro ve kesimsel yansımalarının olması kaçınılmazdır. Zira yaşanan farklı ekonomik ve sosyal gelişmelere bağlı olarak geçen yıla göre yükselen faiz oranları ve döviz kurları, iç talepteki nipsi yavaşlama tüm kesimleri etkilemektedir.

Bu etkilerin en hızlı ve en yoğun olarak yansıdığı kesimlerin başında ise esnaf ve sanatkarlarımız gelmektedir. Zira esnafın iş hacmi ekonomik konjonktürü en iyi yansıtan barometrelerden biridir. Nitekim ekonomik konjonktür canlanma ve genişleme aşamasında olduğunda esnaf ve sanatkarlarımız bundan olumlu, daralma (resesyon) ve bunalım (depresyon) aşamalarında ise olumsuz şekilde etkilenmektedir. Bu durum esnaf ve sanatkarlarımızın konjonktürel dalgalanmalara karşı daha güçlü olmalarını gerektirmektedir. Küreselleşme süreci yanında ülkemizdeki makro ekonomik koşulların genel olarak kobiler ve esnafın aleyhine sonuçlar üretmesi "güçlü" olma kavramının anlamını daha da derinleştirmektedir.

İşte bu noktada esnaf ve sanatkarlarımız, Odalarımız, Birliğimiz, Federasyonlarımız ve Konfederasyonumuza oldukça önemli görevler düşmektedir.

Nitekim esnafımızın öncelikle yeni dünya düzeni ve buna bağlı olarak ülkemizde de yeniden şekillenen ekonomik ortamı iyi algılaması ve yeni koşullara uyum sağlaması gerekmektedir. Bu noktada İzmir özelinde odalarımız ve Birliğimizin yeni ve farklı stratejiler geliştirerek esnaf ve sanatkarlarımızın yanında olması gerekmektedir. Dolayısıyla Odalarımız ve Birliğimizin yeni ekonomik ortama uygun, yeni ve farklı şeyler yapması zorunludur. Çünkü dünyanın koşullarına uygun olarak geliştirdiğimiz faaliyet ve stratejiler bugünün ve özellikle de yarınların ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Bu nedenle esnaf ve sanatkarlarımızdan yeniliklere açık olmalarını ve kendilerini yenilemelerini bekliyoruz. Ancak bu süreçte Odalar ve Birliğimizin de onlara azami destek sağlaması, bunun için de gerek yönetimlerin gerekse personelin daha yüksek performans ve heyecanla çalışması gerekmektedir. Çünkü Odalarımız ve Birliğimizin varlık sebebi olan esnaf ve sanatkarlar varlığını sürdürmediği sürece bu kurumsal yapıların da varlığını sürdürmesi mümkün olamayacaktır. Bu anlayış ve bilincin tüm odalarımızda yerleşmesi ve derinleşmesi en büyük arzumuzdur. İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak biz bu konuda gerek ateşleme, gerek sürdürme gerekse de sonuca ulaştırma bağlamında üzerimize düşeni yapmaya, oldukça güçlü olduğumu düşündüğümüz ekibimiz ve kadromuzla hazırız.

Diğer taraftan Esnaf ve Sanatkar Federasyonları ve Konfederasyonun da bu yeni dönemde dünden farklı söylem, strateji ve eylemlere yönelmesi gerekmektedir. Zira esnaf ve sanatkarlarımızı olumsuz yönde etkileyen makro ekonomik koşullar ile yasal ve kurumsal yapıların değiştirilmesi bağlamında en önemli görev onlara düşmektedir. Yerelde Odalar ve Birliklerin, Ankara nezdinde ise Federasyonlar ve Konfederasyonun eş-yönlü ve eş-anlı hareket etmeleri, gelişmeleri takip eden değil yönlendiren olmaları gerekmektedir. Türkiye'nin en büyük ve en örgütlü kesimi olan esnaf ve sanatkar teşkilatlarının demokrasinin sunduğu imkanları sonuna kadar kullanması ve üyelerinin haklarını koruyarak güçlendirmesi gerekmektedir. Yeni dönemde; esnaf-oda-birlik-konfederasyon zincirinde daha önemli ve etkili faaliyetler yapabilmek ümidiyle...

ZEKERİYA MUTLU

BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI TASLAĞININ GÜNCEL HALİ İLE İLGİLİ BİRLİĞİMİZCE YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

Bilindiği üzere Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından "Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" 8 Ekim 2013 tarihinde kamuoyuna duyurulmuş ve Taslak hakkında görüşümüzün istenmiş olması Birliğimizce **katılımcı demokrasinin güzel bir örneği** olarak nitelendirilerek, memnuniyetle karşılanmıştır.

Bununla birlikte camiamızca yasalaşması yıllardır beklenen söz konusu Kanun Tasarısı Taslağı özellikle ülkemizde son dönemlerde hızla yaygınlaşmış olan hipermarketler, alışveriş merkezleri ve zincir mağazaların yaratmış oldukları haksız rekabet ortamında, işlerini sürdürmekte büyük zorluk yaşayan ve hatta giderek yok olmaya başlayan **esnaf ve sanatkarların karşı karşıya kaldıkları bu mağduriyetlerin giderilmesi adına büyük bir umut kaynağı** olarak görülmüştür.

Birliğimiz uzman, danışman ve yönetim kadrosu ile bahsi geçen ilk tasarı taslağı üzerinde detaylı olarak inceleme yapılmış; perakende ticaretin mevcut sistemdeki kurlsız yapısından kaynaklanan sıkıntıların sonlandırılması, ülkemizin en geniş sosyo-ekonomik kesimi olan esnaf ve sanatkarlarımızın bu durumun sonucunda karşı karşıya kaldıkları sorunların giderilmesi ve son olarak da ileriye dönük sürdürülebilir bir yapı oluşturulabilmesi adına tasarı taslağı hakkında genel olarak ve maddeler bazında değerlendirilmelerde bulunulmuş, görüş ve öneriler sunulmuştur.

Bu bağlamda **ilk Tasarı üzerindeki değerlendirme, görüş ve önerilerimiz genel olarak;**

- Mevcut durumda yaşanan haksız rekabetin engellenmesi amacıyla esnaf ve sanatkarlar için pozitif ayrımcılık ilkesinin benimsenmesi, (**Madde 1**)
- Kanun kapsamında oluşturulması öngörülen plan, strateji ve komisyonlarda ilgili meslek kuruluşu olarak camiamızın da yer alması, söz sahibi olması ve alınacak kararlarda belirleyici konumda bulunması, (**Madde 4 / 5 / 6 / 7**)
- Büyük mağazaların alışveriş yaptıkları işyerleriyle aralarındaki satın alma ve ödeme şartlarına düzenleme getirilmesi, (**Madde 12**)

- Mağaza markalı ürünlerle ilgili hususların yeniden düzenlenmesi, (**Madde 13**)
- Otoparklar ile ilgili olan mevzuatın düzenlenmesi ve otoparklara ilişkin kriterlerin yeniden belirlenmesi, (**Madde 15**)
- Perakende işletmelerin çalışma saatlerinin haksız rekabete yol açmayacak şekilde düzenlenmesi, (**Madde 17**)
- Kanun kapsamında çıkarılacak olan Yönetmeliklerde ilgili meslek kuruluşunun da görüşünün alınması, (**Madde 13 / 14 / 15 / 18**)
- Denetimlerde ilgili meslek kuruluşlarının da etkin olarak yer alması (**Madde 23**)

Bu kapsamda, uzun yıllardır üzerinde çalışıldığı bilinen ve geçmişte pek çok benzer Taslak çalışmanın gündeme gelmiş olmasına rağmen günümüze değin yasalaşmamış olan Perakende Ticareti düzenleyici Kanun Tasarısının görüş **ve önerilerimizin de dikkate alınarak elde edilecek son halinin bir an önce yasalaşacağına olan inancımız ve temennimiz doğrultusunda** görüşlerimiz bir kitapçık haline getirilmiş; ilgili tüm mercilere gönderilmiştir. Ayrıca konu ile ilgili olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 26.12.2013 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirilen çalışmaya Birliğimizi temsilen katılım sağlanmış ve kanun taslağı ile ilgili görüşlerimiz bu ortamda da dile getirilmiştir.

Ancak Kanun Tasarısı Taslağı üzerinde esnaf ve sanatkar camiasının mağduriyetlerini gidermek amacıyla gerçekleştirilmiş olan tüm bu çalışmalara rağmen Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından konuyla ilgili Mayıs 2014'te yayımlanmış olan **güncel Taslakta hiçbir görüşümüze yer verilmediği** anlaşılmıştır. Bununla birlikte **"ilk Taslak kapsamında Kanun'da yer alması öngörülmüş olan ve esnaf ve sanatkar kesiminin lehine özellikler taşıyan pek çok hususun yeni Taslakta yer almadığı da"** görülmüştür. Dolayısıyla varlık sebebimiz olan esnaf ve sanatkarların menfaatlerini koruma adına **yeterli olmadığı düşünülen yeni Taslağın mutlak surette tekrar gözden geçirilmesi ve yeniden düzenlenmesi** tarafımızca gerekli görülmüştür.

Bu bağlamda güncel Taslakla ilgili yeni bir kitapçık çalışması hazırlanmıştır. Söz konusu yeni kitapçık çalışmasında öncelikle **genel görüşlerimiz gerekçeleriyle birlikte yer verilmiş, ardından Taslağın ilk hali ve yeni hali arasında karşılaştırmalı inceleme yapılarak aralarındaki farklılıkların da gözetilmesi suretiyle maddeler bazında detaylı değerlendirmelerde ve önerilerde** bulunulmuş olup; kitapçık ilgili tüm mercilere gönderilmiştir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

YILIN İLK YARISINDA EKONOMİK GÖRÜNÜM

Türkiye 2014 yılına oldukça çalkantılı bir atmosferde girmişti. Siyasi ve hukuki alanda yaşanan gelişmeler ciddi ekonomik sonuçlar yaratmış, sıcak para çıkışı ile birlikte döviz kurlarında önemli oranda artış yaşanmıştı. Ocak ayı içerisinde Merkez Bankası sıcak para çıkışı ve döviz kurlarındaki artışı engelleyebilmek amacıyla faiz oranlarını büyük ölçüde artırmak zorunda kalmıştı.

Aslında 2013 yılı Mayıs ayında ABD Merkez Bankasının (Fed) 2008 krizi sonrasında piyasadan tahvil almak suretiyle yaptığı fonlamayı azaltacağını açıklaması, Gezi olayları ve Ağustos ayında Türkiye'nin kırılgan beşli (Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika ile Birlikte) arasında yer alması sonrasında Türkiye ekonomisinde türbülanslar yaşanmaya başlamıştı. Küresel koşulların böylesine riskli olduğu bir dönemde Aralık ve Ocak ayında Türkiye'de yaşanan siyasi ve hukuki süreçler gerek yerli gerekse yabancı ekonomik birimlerin risk algısını yükseltmişti.

Diğer taraftan Merkez bankası ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun cari açığı azalmak ve bunun gerisinde bulunan iç talep artışını sınırlamak amacıyla kredili ve taksitli alışverişlere getirdiği bazı kısıtlamalar da bu dönemde (Ocak 2014) hayata geçirilmişti.

Böylesi bir süreç yaşanırken Mart ayında yapılacak yerel seçimler nedeniyle politik konjonktürün bir de bu gerekçeyle yükselmesi ve beklentilerdeki olumsuzluklar nedeniyle yılın ilk çeyreği açısından büyüme hızı tahminleri yüzde bir düzeylerine kadar çekilmişti. Ancak 10 Haziran 2014 tarihinde açıklanan **ilk çeyreğe ilişkin büyüme verileri beklentilerin oldukça üzerinde, yüzde 4,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.** Böylesi yüksek oranlı bir büyümenin kaynakları incelendiğinde **kamu harcamaları ile ihracattaki büyümenin lokomotif işlevi gördüğü anlaşılmaktadır.** Kamu harcamalarındaki artış yerel seçimler, ihracattaki artış ise döviz kurlarında yaşanan yüksek oranlı artıştan kaynaklanmıştır. Bu dönemde özel tüketim harcamaları **yüzde 2,9** oranında artarken özel yatırımların **yüzde 1,3** oranında gerilediği görülmüştür.

Kısaca ifade etmek gerekirse yılın ilk çeyreği oldukça çalkantılı bir dönem olmasına rağmen büyüme hedefleri

açısından kayıpsız atlatılmıştır. Ancak varolan ulusal ve küresel belirsizlikler nedeniyle özel kesim yatırımlarının gerilemesi gelecek dönemlerdeki büyüme hızı açısından endişe kaynağı olmuştur.

Nisan ve Mayıs aylarına gelindiğinde politik ve ekonomik tansiyon önemli ölçüde düşmüş, sıcak paranın tekrar Türkiye'ye dönmeye başlamasıyla birlikte ilk çeyrektekinin tersine trendler ile karşılaşmıştır. Nitekim döviz kurları gerilemeye (TL döviz karşısında değer kazanmaya), borsa yükselmeye, kredi faizleri az da olsa gerilemeye başlamıştır. Bu arada ilk çeyrekteki kur artışlarının da etkisiyle enflasyon çift hanelere yükselmiş, kurumlar arasında faiz-enflasyon tartışmaları yaşanır hale gelmiştir.

Bir ülkede enflasyon yükselirken yani ulusal paranın ülke içindeki satınalma gücü düşerken, bu ülkenin parasının yabancı paralar karşısında yükselmesi (ithal malları satınalma gücünün artması), yani kurların gerilemesi oldukça tehlikeli bir durumdur. Zira böylesi bir durumun doğal sonucu dış ticaret açığı ve cari açığın artmasıdır.

Ayrıca enflasyonun yüzde 12'lerde olduğu bir ülkede faiz oranlarının yüzde 10'ların altına düşürülmesi, yani negatif reel faiz uygulanması bir taraftan tasarrufların harcamaya dönüştürülmesine diğer taraftan da kredi talebinin patlamasına yol açacaktır. Türkiye'deki talep artışının daha çok ithal veya ithal girdi payı yüksek; otomobil, bilgisayar, akıllı telefonlar, beyaz eşya gibi ürünlere yönelmektedir. Dolayısıyla böylesi bir faiz politikası da cari açığı artırarak Türkiye'nin kırılgan ülkeler arasındaki konumunu kalıcı hale getirebilecektir.

Kısaca ifade etmek gerekirse Türkiye ekonomisi oldukça kritik bir kavşakta bulunmaktadır. Çünkü siyaset kurumunun ekonomiye ilişkin talepleri ile ekonominin dinamiklerinin gerektirdikleri arasında bir uyumsuzluk bulunmaktadır. Yılın ikinci yarısı, özellikle de Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında Türkiye ekonomisini oldukça zorlu günlerin beklediğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Böylesi bir süreçte esnaf ve sanatkarlarımızın döviz kredisinden uzak durması, uzun vadeli yatırımlar için aceleci davranmaması ve vadeli satışlarda çok dikkatli davranması uygun olacaktır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2013								2014				
GÖSTERGE	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS
İMALAT SAN. KKO (%)	74,8	75,3	75,5	75,5	75,4	76,4	75,6	76,0	73,9	73,3	73,1	74,4	74,4
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	62.383	58.290	55.712	51.611	52.925	46.985	64.117	101.199	24.368	27.167	37.812	42.769	46.379
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	44.747	37.451	47.491	27.844	45.981	40.041	47.271	42.834	35.925	46.534	53.949	55.738	50.550
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	26.130	26.319	26.099	25.960	25.808	25.648	25.443	25.262	25.194	24.999	25.583		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.526	2.525	2.686	2.806	2.831	2.743	2.784	2.809	2.841	2.825	2.747		
İŞSİZLİK ORANI (%)	8,8	8,8	9,3	9,8	9,9	9,7	9,9	10,0	10,1	10,2	9,7		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	693.850	703.587	716.724	737.677	755.253	752.652	762.752	798.505	811.014	829.499	833.770	830.535	822.710
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	6,6	6,7	7,8	8,4	8,9	8,7	8,5	8,7	9,0	10,4	11,3	11,1	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	7,0	7,0	7,2	7,8	8,7	9,0	9,0	8,8	9,0	9,6	10,3	10,9	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	7,5	7,4	7,6	7,9	8,2	8,5	8,8	9,2	9,4	9,6	9,9	10,2	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	904.432	935.489	943.579	981.902	1.002.458	1.000.347	1.026.008	1.064.711	1.094.884	1.095.934	1.101.186	1.097.176	1.110.013
MALİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	16.843	19.507	18.955	20.676	24.602	22.923	24.023	26.625	26.621	25.928	26.676	25.751	25.564
TİCARİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	546.460	567.214	570.311	598.630	609.307	607.099	626.182	657.223	683.145	688.337	693.425	689.993	700.545
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	217.736	223.999	228.718	233.320	237.211	239.117	243.734	248.008	250.591	250.899	252.451	253.742	257.552
KONUT(Milyon TL)	97.377	100.381	102.726	104.538	106.208	106.789	108.782	110.198	111.728	111.989	112.382	112.515	113.814
TAŞIT (Milyon TL)	8.172	8.218	8.284	8.363	8.387	8.330	8.409	8.557	8.472	8.213	7.995	7.797	7.598
DİĞER (Milyon TL)	112.187	115.400	117.708	120.419	122.616	123.998	126.543	129.253	130.391	130.697	132.074	133.430	136.140
KREDİ KARTI (Milyon TL)	77.166	78.246	77.819	80.556	82.287	82.010	82.534	82.406	83.976	80.934	78.590	77.180	76.653
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	9,5	9,5	10,2	10,7	11,7	11,8	10,7	10,8	13,8	15,0	15,3	14,8	13,8
KREDİ FAİZİ (Konut %)	8,5	8,3	9,3	10,0	10,9	10,8	10,5	10,7	11,9	13,5	13,9	13,7	12,7
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	8,1	9,3	10,6	11,6	11,3	10,8	10,9	10,3	13,9	14,3	15,4	14,0	13,7
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	13.152	13.577	13.813	14.152	14.341	14.416	14.676	15.137	15.487	15.687	15.859	16.031	16.278
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	10.402	10.710	10.906	11.060	11.243	11.327	11.542	11.772	12.006	12.275	12.551	12.820	13.183
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	2.750	2.867	2.907	3.092	3.098	3.089	3.134	3.365	3.481	3.412	3.307	3.211	3.095
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	26.668	26.140	26.884	27.484	28.013	28.488	28.860	29.588	30.300	30.812	31.286	31.534	
Kredi Kartları	4.759	4.247	4.412	4.607	4.792	4.940	5.107	5.019	5.219	5.391	5.416	5.404	
Ferdi Kredi Konut	676	678	677	687	683	690	677	665	664	653	619	621	
Ferdi Kredi Otomobil	262	253	256	263	266	258	259	257	257	254	251	250	
Ferdi Kredi Diğer	3.656	3.548	3.646	3.756	3.901	3.996	4.116	4.154	4.247	4.351	4.945	5.023	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	2.081	2.155	2.392	2.010	2.051	2.109	2.254	2.131	2.205	3.142	3.179	2.476	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.510	1.479	1.472	1.515	1.391	1.388	1.398	1.407	1.421	1.408	1.385	1.434	
İnşaat	2.823	2.818	2.861	2.875	2.879	2.864	2.846	3.040	3.084	2.933	3.131	3.253	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	956	958	958	922	873	879	884	903	926	929	925	938	
Diğer	9.945	10.004	10.210	10.847	11.176	11.364	11.319	12.014	12.279	11.751	11.434	12.135	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	91,7	90,8	99,1	92,9	89,3	98,1	92,4	87,4	88,6	75,8	75,1	81,4	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	636,2	592,9	710,1	590,9	649,0	646,0	643,3	651,6	756,5	535,8	558,1	579,0	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	73,7	56,7	69,4	55,5	56,7	60,3	55,3	68,3	59,3	42,7	52,3	52,9	
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.475	4.000	4.064	3.082	4.061	3.533	4.715	4.351	5.916	4.771	5.026	4.959	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	1.184	1.203	1.548	1.038	1.117	1.022	1.163	2.610	2.892	1.181	1.073	937	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,51	8,3	8,88	8,17	7,88	7,71	7,32	7,40	7,75	7,89	8,39	9,38	9,66
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	2,17	5,23	6,61	6,38	6,23	6,77	5,67	6,97	10,72	12,40	12,31	12,98	11,28
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	154.481	153.687	153.968	152.310	152.475	151.385	151.877	152.483	153.457	154.172	155.602	156.559	
İTHALAT (Yıllık-Milyon \$)	244.376	244.946	247.029	246.392	247.090	247.784	248.238	251.548	252.039	250.895	250.279	248.116	
ORTALAMA DOLAR KURU	1,8240	1,8960	1,9320	1,9560	2,0190	1,9920	2,0224	2,0600	2,2190	2,2150	2,2200	2,1290	2,0930
ORTALAMA EURO KURU	2,3690	2,5010	2,5260	2,6040	2,6930	2,7160	2,7320	2,8210	3,0240	3,0220	3,0690	2,9410	2,8770
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,2980	1,3190	1,3070	1,3310	1,3340	1,3630	1,3500	1,3690	1,3630	1,3650	1,3820	1,3810	1,3750